

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 23.2.2009
KOM(2009) 82 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

**Luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisyyn sovellettava
yhteisön lähestymistapa**

{SEC(2009)202}
{SEC(2009)203}

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	3
2.	Luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisyyn sovellettavan yhteisön lähestymistavan tarve	4
3.	Katastrofien ehkäisyä koskevan yhteisön lähestymistavan keskeiset osat	5
3.1.	Edellytysten luominen tietämykseen perustuvien katastrofien ehkäisypolitiikkojen kehittämiseksi hallinnon kaikilla tasoilla.....	5
3.1.1.	Katastrofitietoja koskevan tietokannan perustaminen	5
3.1.2.	Parhaiden käytänteiden jakaminen.....	5
3.1.3.	Vaarojen ja riskien kartoitusta koskevien suuntaviivojen kehittäminen.....	5
3.1.4.	Tutkimustoiminnan edistäminen	6
3.2.	Katastrofin hallintaprosessiin kuuluvien toimijoiden ja politiikkojen linkittäminen...	6
3.2.1.	Saatujen kokemusten hyödyntäminen katastrofien ehkäisyssä.....	6
3.2.2.	Koulutus ja tietoisuuden lisääminen katastrofien torjunnan alalla	6
3.2.3.	Toimijoiden yhteistyön parantaminen.....	7
3.2.4.	Varhaisvaroitusvälineiden vahvistaminen	7
3.3.	Nykyisten katastrofien ehkäisyyn käytettävien välineiden tehostaminen.....	8
3.3.1.	Yhteisön varojen tehokkaampi kohdentaminen	8
3.3.2.	Katastrofien ehkäisyyn huomioon ottaminen voimassa olevassa yhteisön lainsäädännössä	8
4.	Katastrofien ehkäisyyn liittyvän kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen.....	9
5.	Päätelmät ja jatkotoimet	10

KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

Luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisyyn sovellettava yhteisön lähestymistapa

1. JOHDANTO

Euroopan unionin alueella tapahtui vuosina 1990–2007 aikaisempaa enemmän luonnonkatastrofeja ja ihmisen aiheuttamia katastrofeja. Erityisesti luonnon aiheuttamat katastrofit lisääntyivät. Ihmishenkien menetysten, taloudellisen ja sosiaalisen infrastruktuurin tuhoutumisen ja jo nyt hauraiden ekosysteemien huonontumisen odotetaan lisääntyvän, kun ilmastonmuutoksen myötä äärimmäisten sääilmiöiden, kuten helleaaltojen, myrskyjen ja rankkasateiden, esiintymistiheys ja laajuus kasvavat¹.

YK:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen tekemissä analyyseissä on korostettu, että maapallo on yhä enenevässä määrin altis katastrofeille, osittain intensiivisen maankäytön, teollisen rakentamisen, kaupunkien laajenemisen ja infrastruktuurirakentamisen lisääntymisen myötä.²

Yhteisö on jo kehittänyt useita välineitä, joita voidaan käyttää hyväksi katastrofien ehkäisyssä, valmius- ja avustustoimissa sekä jälkihoidossa. Lisäksi on hyväksytty joukko alakohtaisia aloitteita, jotka liittyvät tulviin³, teknologisiin katastrofeihin⁴ ja öljyvuotoihin⁵. Nämä aloitteet liittyvät katastrofien ehkäisyyn. Yhteisön tasolla ei kuitenkaan ole katastrofien ehkäisyyn liittyvää strategista lähestymistapaa.

Tämän tiedonannon tavoitteena on yksilöidä toimenpiteitä, joita voitaisiin sisällyttää luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisyä koskevaan yhteisön strategiaan. Näiden toimenpiteiden perustana olisivat jo olemassa olevat toimenpiteet. Katastrofien ehkäisyllä tarkoitetaan (i) mahdollisuuksien mukaan katastrofin tapahtumisen estämistä ja (ii) jos katastrofi ei ole vältettävissä, sen vaikutusten minimointiin liittyviä toimia.

Tällä tiedonannolla komissio vastaa sitoumukseensa laatia katastrofien ehkäisyä koskevia ehdotuksia⁶ sekä Euroopan parlamentin⁷ ja neuvoston⁸ kehotukseen lisätä yhteisön toimia,

¹ Raportoitu CRED:n (Centre for Research on the Epidemiology of Disasters) tietokannassa.

² ISDR, Global Trends Report, 2007.

³ Tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta annettu direktiivi 2007/60/EY.

⁴ Vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta annettu neuvoston direktiivi 96/82/EY (ns. Seveso-direktiivi).

⁵ Esimerkiksi asetus (EY) N:o 1726/2003, jolla kielletään yksirunkoisten öljysäiliöalusten pääsy Euroopan satamiin ja asetus (EY) N:o 2038/2006 Euroopan meriturvallisuusviraston toiminnan monivuotisesta rahoituksesta alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla.

⁶ KOM(2008) 130.

⁷ Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. kesäkuuta 2008 Euroopan unionin katastrofivalmiuksien lujittamisesta ja Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. marraskuuta 2007 maanjäristysten alueellisista vaikutuksista.

joilla ehkäistään katastrofeja ja vähennetään niiden vaikutuksia. Sillä edistetään myös vuosia 2005–2015 koskevan Hyogon toimintakehyksen⁹ täytäntöönpanoa ja se on osa pakettia, johon sisältyy sekä EU:n alueella että muissa maissa toteutettavia toimia¹⁰. Sen soveltamisalaan eivät sisälly selkkauksiin liittyvät monimutkaiset kriisitilanteet tai terroriteot.

2. LUONNONKATASTROFIEN JA IHMISEN AIHEUTTAMIEN KATASTROFIEN EHKÄISYYN SOVELLETTAVAN YHTEISÖN LÄHESTYMISTAVAN TARVE

Katastrofien ehkäisyä on tarkasteltava Euroopan tasolla useista eri syistä. Selkein syy on se, että katastrofit eivät tunne valtioiden rajoja ja että niillä voi olla valtion rajat ylittäviä vaikutuksia (kuten esimerkiksi vuoden 2002 tulvilla ja vuoden 2007 metsäpaloilla oli). Katastrofit voivat haitata yhteisön nykyisiä toimia, kuten maataloutta ja infrastruktuuriin liittyviä toimia. Katastrofien taloudelliset vaikutukset¹¹ voivat myös vaikuttaa kielteisesti EU:n alueiden (ja siten myös koko EU:n) talouskasvuun ja kilpailukykyyn. Katastrofien jälkihoitoon tarvitaan myös usein yhteisön rahoitusta.

Jäsenvaltioilla on jo erilaajuisia toimintapolitiikkoja, joilla pyritään ehkäisemään katastrofeja. Yhteisön tason toimien olisi täydennettävä kansallisia toimia. Yhteisön toimet olisi keskitettävä osa-alueille, joilla yhteiset toimet ovat tehokkaampia kuin erilliset kansalliset toimet. EU pyrkii vähentämään katastrofien vaikutuksia alueellaan erityisesti seuraavin toimin:

- tietämykseen perustuvien katastrofien ehkäisypolitiikkojen kehittäminen hallinnon kaikilla tasoilla;
- katastrofin hallintaprosessiin kuuluvien toimijoiden ja politiikkojen linkittäminen;
- olemassa olevien katastrofien torjuntavälineiden tehokkuuden parantaminen.

Katastrofien ehkäisyyn sovellettavassa yhteisön lähestymistavassa olisi erityisesti pyrittävä nojautumaan toimenpiteisiin, joita on jo toteutettu Euroopan tasolla. Näin voidaan toimia joko antamalla alakohtaista lainsäädäntöä tai mahdollisesti käyttämällä yhteisön varoja katastrofien ehkäisytoimiin¹².

⁸ Neuvoston päätelmät, 16. kesäkuuta 2008.

⁹ Hyväksytty katastrofien ehkäisyä koskevassa maailmanlaajuisessa konferenssissa.

¹⁰ EU:n tukistrategia kehitysmaiden katastrofiriskin vähentämiseksi (KOM(2009) 84).

¹¹ Katastrofien taloudelliset vaikutukset Euroopassa ovat vuosittain arviolta 15 miljardia euroa. (ABI (2005) ja Munich Re (2008)).

¹² Näitä ovat Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, pelastuspalvelun rahoitusväline, LIFE+-rahoitusväline, tieto- ja viestintäpolitiikan tukiohjelma ja tutkimuksen puiteohjelma. Vuosia 2007–2013 koskevan yhteenkuuluvuuspolitiikan osana on suunnattu 5,8 miljardia euroa suoraan riskien vähentämistä koskeviin toimenpiteisiin.

3. KATASTROFIEN EHKÄISYÄ KOSKEVAN YHTEISÖN LÄHESTYMISTAVAN KESKEISET OSAT

3.1. Edellytysten luominen tietämykseen perustuvien katastrofien ehkäisypolitiikkojen kehittämiseksi hallinnon kaikilla tasoilla

Parempi tietämys katastrofeista on tehokkaiden katastrofien ehkäisypolitiikkojen kehittämisen edellytys.

3.1.1. Katastrofitietoja koskevan tietokannan perustaminen

Katastrofeista on tällä hetkellä käytettävissä tietoja vain rajallisesti. Tiedot eivät myöskään ole vertailukelpoisia. Vertailuun käytetään useita perusteita, kuten uhrien määrää, vahinkojen laajuutta sekä tietyn ajan kuluessa tapahtuvien katastrofien määrää. Katastrofien fyysisiä ja taloudellisia vaikutuksia koskevat tiedot ovat parhaimmillaankin vain suuntaa antavia.

Komissio kehittää laajan tietokannan nykyisistä katastrofeihin liittyvistä tietolähteistä. Tietokannan avulla voidaan yksilöidä vertailukohteita sekä puutteita tiedoissa. Sen avulla voidaan myös arvioida, miten tiedonjakamista olisi parannettava EU:ssa.

Katastrofien taloudellisiin vaikutuksiin liittyvät tiedot ovat erityisen tärkeitä, koska niiden avulla päättäjät voivat asianmukaisesti arvioida katastrofien ehkäisytoimien kustannukset ja hyödyt. Komissio perustaa sidosryhmien edustajista koostuvan ryhmän tarkastelemaan olemassa olevia tietoja. Tämän arvion perusteella komissio voi toteuttaa tarvittavat toimet löydettyjen tietovajeiden poistamiseksi.

3.1.2. Parhaiden käytänteiden jakaminen

Komissio laatii parhaita käytänteitä koskevan luettelon ja helpottaa sidosryhmien välistä tietojenvaihtoa. Lisäksi toteutetaan tutkimuksia ja yhteistyöhankkeita jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Voimassa olevasta katastrofien ehkäisyä koskevasta lainsäädännöstä saatuja kokemuksia käytetään arvioitaessa, voisiko tällä hetkellä eri osa-alueilla sovellettavia lähestymistapoja hyödyntää laajemminkin. Esimerkiksi tulvien torjuntaa koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluvat vaarojen ja riskien kartoitus sekä riskinhallintamenettelyt. Seveso-direktiivissä puolestaan säädetään maankäytön suunnittelusta, turvallisuusraporteista ja pelastussuunnitelmista. On mahdollista, että näitä tekniikoita voitaisiin hyödyntää katastrofien ehkäisyssä.

3.1.3. Vaarojen ja riskien kartoitusta koskevien suuntaviivojen kehittäminen

Riskien kartoituksella pyritään yksilöimään erityisen riskialttiit alueet. Sen avulla voidaan antaa yleisölle tärkeää tietoa ja se on myös suunnitteluviranomaisten tärkeä työväline.

Jäsenvaltiot ovat tällä hetkellä kehittämässä useita vaarojen ja riskien kartoitukseen liittyviä aloitteita. Menetelmien erilaisuus on vähentänyt tietojen vertailumahdollisuuksia ja vaikeuttanut tietojen kokoamista Euroopan tasolla. Tästä syystä ei ole voitu luoda kokonaiskuvaa riskeistä, joille EU altistuu. Päättäjät ja yritykset (esimerkiksi infrastruktuurin kehittäjät ja vakuutusala) voisivat hyötyä, jos EU:n alueen vaaroja ja riskejä koskevia tietoja voitaisiin vertailla paremmin.

Komissio toteuttaa tutkimuksen jäsenvaltioiden nykyisistä vaarojen ja riskien kartoitukseen liittyvistä käytänteistä. Tämän ja nykyisten yhteisön aloitteiden¹³ pohjalta kehitetään vaarojen ja riskien kartoitusta koskevat yhteisön suuntaviivat. Suuntaviivoissa olisi keskityttävä sellaisiin katastrofeihin, joilla on mahdollisesti valtion rajat ylittäviä vaikutuksia (kuten tulvat tai kemikaalien tai radioaktiivisten aineiden onnettomuuspäästöt), poikkeuksellisiin tapahtumiin (voimakkaat myrskyt), laajamittaisiin katastrofeihin (maanjäristykset) sekä katastrofeihin, joiden jälkihoitokustannukset näyttäisivät olevan suhteettoman suuret ehkäisevien toimenpiteiden kustannuksiin verrattuina. Metsäpaloihin liittyvän erityisen aloitteen kehittämistä tarkastellaan myös.

3.1.4. Tutkimustoiminnan edistäminen

Useat tutkimusta ja teknologista kehittämistä koskevan seitsemännen puiteohjelman (2007–2013)¹⁴ teemoista käsittelevät luonnon ja ihmisen aiheuttamia vaaroja. Tämän ohjelman täytäntöönpanolla komissio:

- parantaa yhteisön rahoittaman tutkimuksen koordinoitua tällä osa-alueella, erityisesti keskitytään esim. ilmastonmuutokseen liittyvään tutkimukseen;
- tukee taloudellisesti varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämistä ja tiedotus- ja seurantajärjestelmien yhteentoimivuutta koskevaa tutkimusta;
- jatkaa katastrofien hallintaprosessiin liittyviä tutkimustoimia yhteisessä tutkimuskeskuksessa;
- saattaa tutkimusten tulokset katastrofien ehkäisyn alalla toimivien saataville systemaattisesti sekä kehittää tietokannan erityistietoa omaavista asiantuntijoista.

3.2. Katastrofin hallintaprosessiin kuuluvien toimijoiden ja politiikkojen linkittäminen

Useita yhteisön ja kansallisia politiikkoja voidaan hallinnoida niin, että samalla tuetaan katastrofien hallintaprosessia, eli ehkäisyä, valmius- ja avustustoimia sekä jälkihoitoa. Tämä edellyttää toimenpiteiden kehittämisestä ja täytäntöönpanosta vastaavien toimijoiden linkittämistä. Sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia katastrofien ehkäisyyn. Komissio edistää parhaiden käytänteiden soveltamista koko EU:n alueella.

3.2.1. Saatujen kokemusten hyödyntäminen katastrofien ehkäisyssä

Komissiolla on ohjelma, jossa yhteisön pelastuspalvelumekanismien puitteissa toteutettujen pelastustoimien kokemuksia hyödynnetään. Välittömän katastrofiavun arvioinnin avulla voidaan löytää toimien parannuskohteita. Komissio laajentaa ohjelman soveltamisalaa siten, että siinä tarkastellaan mahdollisuuksia parantaa katastrofien ehkäisyä.

3.2.2. Koulutus ja tietoisuuden lisääminen katastrofien torjunnan alalla

Komissio laatii ehdotuksia, joilla tehostetaan katastrofien hallintaa koskevaa koulutusta yhteisön tasolla. Komissio sisällyttää katastrofien ehkäisyn näihin ehdotuksiin ja kehittää

¹³ Tällainen aloite on ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuinen seurantajärjestelmä (GMES).

¹⁴ Ympäristö, infrastruktuurit, avaruus/Kopernikus, turvallisuus sekä tieto- ja viestintäteknologia.

erityisiä katastrofien ehkäisykursseja liitettäväksi yhteisön pelastuspalvelualan koulutusohjelmaan.

Yleisön tietoisuuden lisäämisellä voidaan myös edistää katastrofien ehkäisyä. Kansalaisten olisi esimerkiksi oltava tietoisia siitä, miten maanjäristyksen sattuessa on toimittava. Komissio hyödyntää tulevia pelastuspalvelualan rahoitusvälineen yhteistyöhankkeita koskevia tarjouskilpailuja ja sisällyttää niihin mahdollisuuden antaa tukea kansalaisten tietoisuuden lisäämistä ja koulutusta koskeville hankkeille, kuten esimerkiksi parhaiden käytänteiden selvittämiseksi ja koulujen opetusohjelman suunnittelulle.

3.2.3. Toimijoiden yhteistyön parantaminen

Joidenkin jäsenvaltioiden kokemukset osoittavat, että kriisinhallinnassa on hyödyllistä ottaa käyttöön koordinoituja mekanismeja, joihin osallistuvat sekä julkiset että yksityiset sidosryhmät.

Komissio kannustaa jäsenvaltioita panemaan tällaisia aloitteita täytäntöön. Näihin olisi sisällyttävä (i) katastrofien ehkäisyn alalla toimivien linkittäminen (esimerkiksi maankäytön suunnittelijoiden olisi oltava yhteydessä vaarojen ja riskien kartoitusta hoitaviin virastoihin), ja (ii) katastrofien hallintaprosessin eri vaiheissa toimivien linkittäminen, jolloin esimerkiksi metsienparannushankkeilla olisi helpotettava pelastuspalvelutoimia.

Eurooppalainen verkosto, joka koostuisi kaikkien jäsenvaltioiden kyseisten kansallisten elinten edustajista, saattaisi olla hyödyllinen foorumi kehittämään parhaita käytänteitä koskevia suosituksia. Komissio aikoo luoda tällaisen verkoston, johon kuuluvat maankäytön suunnittelusta, riskien ja vaarojen kartoituksesta, ympäristönsuojelusta, valmiustoimista ja avustustoimista vastaavat elimet. Tietojen jakamista verkoston sisällä helpotetaan internet-pohjaisella välineellä.

Verkostoa hyödynnetään muodostettaessa työryhmiä, joiden tehtävänä on laatia suosituksia yhteisön, kansallisen tai alueellisen tason koordinoitaviksi. Verkoston tärkeimmät tehtävät ovat:

- parhaiden käytänteiden yksilöiminen linkittämällä katastrofien hallintaprosessiin kuuluvat toimijat ja toimintapolitiikat;
- linkittämällä ne toimijat ja toimintapolitiikat, joita olisi hyödynnettävä EU:n alueen metsä- ja muiden maastopalojen ehkäisyssä.

3.2.4. Varhaisvaroitustavälineiden vahvistaminen

Kansalaisten ja päättäjien mahdollisuudet torjua katastrofeja riippuvat suurelta osin luotettavien varhaisvaroitustavälineiden käyttömahdollisuuksista. Komissio vahvistaa varhaisvaroitustavjärjestelmien yhteistoimintaa:

- vahvistamalla yhteistyötä eurooppalaisten sääpalvelujen verkoston kanssa, jotta varhaisvaroitustavjärjestelmiin sisällytettäisiin lyhyen aikavälin tulvavaroitukset (myös rannikotulvien osalta);
- lyhentämällä nykyisten varhaisvaroitustavjärjestelmien varoitusaikoja;

- liittämällä nykyiset metsäpalojen varoitusjärjestelmät (EFFIS) ja tulvien varoitusjärjestelmät (EFAS) maailmanlaajuiseen kriisihälytys- ja koordinoitijärjestelmään (Global Disaster Alert and Coordination System, GDACS);
- jatkamalla yhteistyötä eteläisen Välimeren maiden kanssa. Yhteistyön tavoitteena on parantaa nykyisten varhaisvaroitusjärjestelmien mahdollisuuksia saada reaaliaikaista tietoa;
- lisäämällä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa kansalaisten tietoisuutta Euroopan yhteisestä hätänumerosta 112.

3.3. Nykyisten katastrofien ehkäisyyn käytettävien välineiden tehostaminen

Katastrofien ehkäisyyn liittyviä jäsenvaltioiden toimia tuetaan useilla yhteisön taloudellisilla ja lainsäädännöllisillä välineillä. Komissio varmistaa, että katastrofien ehkäisyyn liittyvät toimet otetaan huomioon aikaisempaa yhdenmukaisemmalla ja tehokkaammalla tavalla eri toimintapolitiikoissa ja ohjelmissa (kuten yhteisessä maatalouspolitiikassa ja maaseudun kehittämispolitiikassa).

3.3.1. Yhteisön varojen tehokkaampi kohdentaminen

Katastrofien ehkäisyä olisi pidettävä järkevänä investointina, koska ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kustannukset ovat yleensä useita kertoja alhaisemmat kuin jälkihoidon kustannukset. Jotta katastrofien ehkäisyyn suunnattavaa yhteisön rahoitusta voitaisiin tehostaa, komissio aikoo läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa:

- laatia vuonna 2009 luettelon nykyisistä yhteisön välineistä, joilla voidaan tukea katastrofien ehkäisytöimiä. Tavoitteena on arvioida näiden välineiden käyttöaste sekä selvittää mahdolliset aukot niiden soveltamisaloissa;
- laatia luettelon katastrofien ehkäisytöimistä, joille jäsenvaltiot voisivat harkita EU:n rahoitusta (esimerkiksi ehkäisevien toimien sisällyttäminen metsityshankkeisiin).

Jäsenvaltioita pyydetään tämän perusteella arvioimaan mahdollisuuksia parantaa katastrofien ehkäisytöimien sisällyttämistä kansallisiin EU-rahoitusta koskeviin toimintasuunnitelmiinsa. Kun tällaisia tarpeita tulee esiin, komissio tukee kansallisten toimintasuunnitelmien parantamista.

EU:n rahoitusvälineiden uudelleentarkastelu ja seuraavien rahoitusnäkökymien määrittely antavat lisämahdollisuuksia tarkastella riskien vähentämisen sisällyttämistä EU:n rahoitukseen.

3.3.2. Katastrofien ehkäisyn huomioon ottaminen voimassa olevassa yhteisön lainsäädännössä

Katastrofien ehkäisyyn liittyvät kysymykset olisi otettava huomioon suunniteltaessa useiden EU:n säädösten uudelleentarkastelua. Tällaisia säädöksiä ovat:

- Neuvoston direktiivi 85/337/EY¹⁵ tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11/EY¹⁶ ja direktiivillä 2003/35/EY¹⁷ (YVA-direktiivi). Tämän säädöksen uudelleentarkastelun yhteydessä voidaan mahdollisesti tutkia, otetaanko yksittäisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnissa riittävästi huomioon katastrofien ehkäisy välittömät ja välilliset vaikutukset.
- Seveso-direktiivi 1996/82/EY, jossa on maankäyttöön ja aluesuunnitteluun liittyviä säännöksiä.

Komissio pyrkii myös lieventämään maanjäristysten vaikutuksia rohkaisemalla jäsenvaltioita sisällyttämään talonrakennus- sekä maa- ja vesirakennuskohteiden suunnittelua koskevat yhteiset eurooppalaiset standardit (erityisesti Eurokoodi 8) kokonaisuudessaan kansallisiin suunnittelumääräyksiinsä. Tässä yhteydessä jäsenvaltioita kehoitetaan hyödyntämään julkisia hankintoja koskevien direktiivien¹⁸ tarjoamat mahdollisuudet täysimääräisesti.

4. KATASTROFIEN EHKÄISYYN LIITTYVÄN KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

Komissio korostaa katastrofien ehkäisyn merkitystä tulevaisuudessa yhteistyöaloitteissa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Näitä ovat:

- yhteistyö ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kanssa niiden osallistuessa yhteisön mekanismiin tai tehdessä sen kanssa yhteistyötä, ja katastrofiriskin vähentämisaloitteen täytäntöönpano;
- Euroopan naapuruuspolitiikkaan (ENP)¹⁹ liittyvä yhteistyö, jossa tarkoituksena vahvistaa voimassa olevien sopimusten katastrofien ehkäisyä koskevia osia;
- Euro–Välimeri-kumppanuuteen liittyvä yhteistyö luonnonkatastrofien ja ihmisen toiminnan aiheuttamien katastrofien ehkäisyä sekä niihin varautumista ja reagointia koskevan PPRD-ohjelman²⁰ puitteissa;
- aloitteet itäisten naapuruuspolitiikan yhteistyökumppanien kanssa luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisemiseksi.

Komissio koordinoi toimia YK:n kansainvälisen katastrofiriskien vähentämisstrategian (UN–ISDR) kanssa ja varmistaa läheiset yhteydet kehitysmaiden katastrofiriskien vähentämistä koskevan EU:n tukistrategian kanssa.

¹⁵ EYVL L 175, 5.7.1985.

¹⁶ EYVL L 73, 14.3.1997.

¹⁷ EUVL L 156, 25.6.2003.

¹⁸ Direktiiveissä 2004/17/EY ja 2004/18/EY (EUVL L 134, 30.4.2004) säädetään, että tekniset eritelmät on muotoiltava sovellettavan yhteisön lainsäädännön mukaisten sitovien kansallisten teknisten sääntöjen mukaisesti tai viittaamalla kansallisiin standardeihin, joilla saatetaan voimaan eurooppalaisia standardeja.

¹⁹ KOM(2004) 373.

²⁰ ”Barcelonan prosessi: Välimeren unioni” – julkilausuma, annettu Marseillessa 4. marraskuuta 2008.

5. PÄÄTELMÄT JA JATKOTOIMET

Tässä tiedonannossa vahvistetaan katastrofien ehkäisyyn sovellettava Euroopan yleinen lähestymistapa. Tiedonannossa yksilöidään toiminta-alueet ja esitellään erityisiä toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa katastrofien ehkäisyä lyhyellä aikavälillä. Näiden toimenpiteiden täytäntöönpanossa otetaan huomioon yhteisön jo toteuttamat toimenpiteet ja luodaan siten tarvittavat edellytykset näiden liittämiseksi yhteen yhdenmukaisessa ja tehokkaassa yhteisön toimintakehyksessä.

Euroopan parlamenttia, neuvostoa, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa sekä alueiden komiteaa pyydetään toimittamaan komissiolle näkemyksensä, joiden perusteella luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisyyn sovellettavaa strategiaa voidaan kehittää edelleen.

Komissio järjestää myös muita kuulemisia ja pitää yhteyttä sekä julkisen että yksityisen sektorin sidosryhmiin edistääkseen tätä lähestymistapaa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia strategian kehittämiseksi edelleen.